

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

Punkt 7.

STAY - Jobskabelse i partnerskab.

2014-26443.

Borgmesterens Forvaltning indstiller, efter drøftelse i Direktørgruppen, at Magistraten godkender en markant intensivering af indsatsen for fastholdelse af nyuddannede via en styrkelse af projektet 'STAY – Jobskabelse i partnerskab', herunder,

- at STAY fokuseres på tre målgrupper - de studerende, de nyuddannede og de udenlandske studerende/udenlandsk arbejdskraft,
- at der igangsættes en synlig og markant satsning rettet mod hver målgruppe. De konkrete initiativer kommer til drøftelse i forbindelse med budgetlægning 2015-2018 i form af en samlet ny handlingsplan for STAY,
- at STAY-indsatsen indarbejdes i relevante strategiske planer i Aalborg Kommune, og
- at partnerskabet bag STAY-indsatsen videreføres og styrkes.

Sagsbeskrivelse

Formål

Formålet med en styrket indsats er at sikre en varig vækst i Aalborg og Nordjylland. Udviklingen af uddannelsesbyen har været en afgørende vækstdriver i Aalborg Kommune i de senere år. For at fastholde momentum og sikre udbytte af investeringen, skal kandidatproduktionen fra byens uddannelsesinstitutioner omsættes til vækst og beskæftigelse i de nordjyske virksomheder.

Med STAY ønsker Aalborg Kommune at skabe en endnu stærkere og mere international vidensby og region. STAY handler om at fortsætte den kulturændring, der allerede er i gang med mod flere vidensintensive job og virksomheder. Det er en ændring af selvpfattelsen, stoltheden og måde at tale om os selv og vores region på. Vi skal sammen tro på og kommunikere til omverdenen, at Nordjylland har meget at byde på, mange styrker, mange stærke og internationale virksomheder mv.

En styrket indsats vil være med til at udvikle alle nordjyske kommuner med udgangspunkt i det eksisterende partnerskab mellem uddannelsesinstitutionerne og kommunen samt relevante parter. Der er på nuværende tidspunkt brancher og kommuner, der oplever vanskeligheder i forhold til rekruttering, mens andre oplever det modsatte. Med en forstærket indsats bliver STAY i stand til at bidrage til, at kommunerne løser hinandens udfordringer. Ledig kapacitet synliggøres, muligheder i hele Nordjylland afdækkes og volumen i indsatsen er mulig. Der er allerede gjort en række gode tiltag, men at der er behov for volumen i indsatsen, hvis vi virkelig skal have mærkbar effekt.

Baggrund

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

Aalborg Kommune har i de senere år investeret massivt i at gøre det attraktivt for unge at studere i Aalborg – nye ungdomsboliger, spændende bymiljø, bredt kulturliv mv. – og det er lykkedes. Hvert år flytter mange unge til Aalborg i forbindelse med studiestart. Denne tilflytning er den væsentligste årsag til Aalborg Kommunes positive befolkningsudvikling, og er af stor betydning både for kommunens og samfundets økonomi.

Den største betydning for økonomien og virksomhederne i Nordjylland får de unge dog først, hvis de får job i det nordjyske og kan bidrage til udviklingen og væksten. Omkring halvdelen af kandidaterne fra Aalborg Universitet bliver i landsdelen efter endt uddannelse. Eftersom optagene på Aalborg Universitet og University College Nordjylland er steget markant de senere år, er det nødvendigt, at der skabes flere jobs til dimittenderne for at fastholde den samme andel.

På Aalborg Universitet blev der i 2013 optaget næsten 5.000 nye studerende og udviklingen de seneste tre år viser en gennemsnitlig årlig stigning på mere end 20% i optaget. På University College Nordjylland var optaget i 2013 på knap 2.800 nye studerende. Stigningen i optaget på University College Nordjylland er ikke så markant som på Aalborg Universitet, men inden for specifikke studieretninger, som eksempelvis business-uddannelserne, kan den samme stigningstakt konstateres.

Højtuddannede i SMV'er

Det danske arbejdsmarked er kendetegnet ved en stor andel af små og mellemstore virksomheder. I den private sektor er størstedelen af medarbejderne ansat i virksomheder med mindre end 100 ansatte. For højtuddannede er billedet imidlertid anderledes. Her er næsten 85 % af alle akademikere ansat i den offentlige sektor og størstedelen af de akademikere der er ansat i den private sektor er ansat i de store virksomheder og mange mindre virksomheder har ingen højtuddannede ansat. Således er andelen af private virksomheder med højtuddannede medarbejdere ansat 17 % og for virksomheder med færre end 10 ansatte er andelen, der har akademikere ansat, mindre end 10 %.

Højtuddannede i den private sektor er i høj grad en del af en national dagsorden. Et af målene i regeringens innovationsstrategi er, at andelen af højtuddannede i den private sektor skal være i top 5 blandt OECD-landene i 2020. Udgangspunktet i strategien var en 10. plads og et gab på mere end fem procentpoints – et gab, der er blevet gradvist større i årene op til.

Det kan være en særdeles god ide for små og mellemstore virksomheder at ansætte medarbejdere med en videregående uddannelse. Undersøgelser viser, at ansættelsen af højtuddannede i små og mellemstore virksomheder kan have stor betydning for virksomhedens udvikling, både i forhold til vækst og beskæftigelse fremadrettet.

I 2004 gennemførte Rambøll Management og IDA en undersøgelse af højtuddannet arbejdskrafts betydning i små og mellemstore virksomheder. Undersøgelsen viste, at de virksomheder, der ansætter den første højtuddannede oplever en vækst, der er dobbelt så stor som blandt virksomheder, der ikke ansætter højtuddannede og virksomheder med højtuddannede ansat i forvejen. Desuden kon-

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

kluderer undersøgelsen, at der er en merbeskæftigelse på 5,5 medarbejdere i virksomheder, der ansætter den første højtuddannede medarbejder mod 0,4 i de virksomheder, der ikke har ansat en højtuddannet i perioden.

Andelen af højtuddannede i den private sektor er således genstand for stor opmærksomhed i den nationale innovationsstrategi. Samtidig er der stort fokus på koblingen af uddannelsesinstitutionerne og virksomhederne – under indsatsområdet under titlen ”Mere viden skal omsættes til værdi”, hvor 11 ud af 27 konkrete indsats finder. I forhold til den lokale indsats er den nationale dagsorden ligeledes relevant. STAY kan være afgørende for at videreudvikle innovationsindsatsen i Nordjylland, som eksempelvis i regi af Aalborg Samarbejdets klyngeprojekter inden for IKT, energi og sundhedsteknologi, netop beskæftiger sig med den innovation, der sker mellem virksomheder i samarbejde eller mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

STAY 2012-2013

I forbindelse med budgetforhandlingerne i 2012 prioriterede Byrådet at gøre en indsats for at sikre udnyttelsen af potentialet. Af pressemeddelelsen fra budgetaftalen fremgår følgende.

Alle byrådets grupper bag forlig om Budget 2013, Pressemeddelelse 27. september 2012 (Uddrag)

Aalborg Kommune ønsker at gøre en særlig indsats for jobskabelse i partnerskab med alle interessenter på området, idet målet hermed er at skabe øgede muligheder for udvikling, vækst og beskæftigelse i Aalborg og Nordjylland og dermed at fastholde en større andel af de højtuddannede. (...)

Hvert år flytter mange unge til Aalborg i forbindelse med studiestart. Denne tilflytning er den væsentligste årsag til Aalborg Kommunes positive befolkningsudvikling, og er af stor betydning både for kommunens og samfundets økonomi.

En del unge bliver i landsdelen efter endt uddannelse, men mange rejser herfra igen. Det gælder i særlig grad de mange internationale studerende. En del af investeringen kan derfor miste værdi, hvis det ikke lykkes at fastholde flere nyuddannede via en reel jobskabelse.

Aalborg Kommune ønsker at løfte indsatsen i et nyt fokuseret partnerskab imellem erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og offentlige myndigheder. (...)

BusinessAalborg fik til opgave at arbejde med indsatsen og bestilte Oxford Research til at frembringe viden om fremtidens udbud og efterspørgsel efter kandidaterne samt at komme med eksempler på initiativer, der har virket andre steder.

Oxford Research afsluttede arbejdet i foråret/sommeren 2013. Materialet fra Oxford Research består bl.a. af beregninger af fremtidens udbud og efterspørgsel samt en beregning af den nuværende fastholdelse af dimittender. I det følgende er fastholdelsen angivet.

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

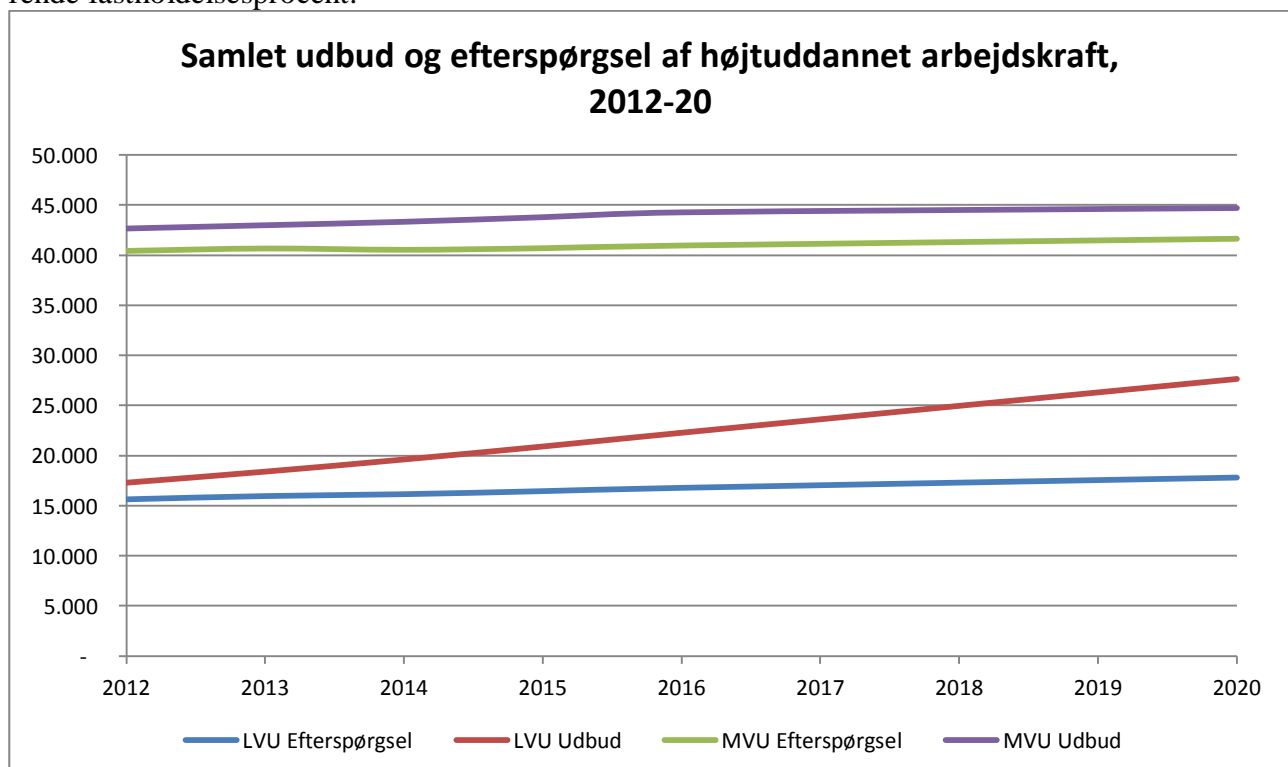
Mødet den 23.06.2014

Dimittender fra Aalborg Universitet bosiddende i Nordjylland i 2013										
	08/09		09/10		10/11		11/12		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
HUM	167	51,5	157	53,4	179	57,2	206	59,2	709	55,6
SAMF	208	45,9	193	51,2	236	57,4	315	58,8	952	54,1
TEK-NAT	185	41,9	216	43,5	254	46,9	334	51	989	46,6
SUND	9	28,1	10	29,4	33	52,4	63	63,6	115	54,6
I alt	569	46,0	576	48,5	702	53,3	918	56,4	2765	51,8

Kilde: Oxford Research 2013 og egne beregninger

Beregningerne viser, at den samlede fastholdelse i perioden er 51,8%. Samtidig viser beregningerne, at fastholdelsesgraden er større jo kortere efter dimission, man måler.

De stigende optag på byens uddannelsesinstitutioner medfører alt andet lige en stigende dimittendproduktion i fremtiden. I den følgende figur er udbud og efterspørgsel efter kandidater med en lang og mellemlang videregående uddannelse angivet. Beregningerne tager udgangspunkt i den nuværende fastholdelsesprocent.

Kilde: Oxford Research 2013

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

Som det fremgår af ovenstående figur medfører dimittendproduktionen på sigt et overskud af højtuddannet arbejdskraft. Gabet er størst for kandidaterne fra Aalborg Universitet, men også inden for specifikke uddannelser på University College Nordjylland – kandidater med mellemlange videregående uddannelser – er der et stort gab. Tal fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser, at arbejdsudbuddet for akademikere på landsplan stiger med 92 % i perioden 2010-2030. Beregningerne viser, at blot uændret ledighed frem mod 2020 kræver, at der skabes mere end 9.000 akademikerjobs årligt.

Akademikerledigheden rammer især nyuddannede. De seneste tal (april 2014) viser, at den sæsonkorrigerede ledighed hos medlemsorganisationerne under Akademikerne er 4,2 %. Sorteres tallene efter kandidatalder viser det sig, at ledigheden blandt kandidater fra det seneste år er 28,1% og ledigheden blandt kandidater, der er dimitteret for mellem et og to år siden, er 13,2%. Akademikerledigheden er naturligvis størst i universitetsbyerne. Således er den samlede akademikerledighed i Aalborg på 5,2%.

Partnerskab

Det hidtidige arbejde med STAY er foregået i et partnerskab mellem relevante aktører. STAY er etableret uden selvstændig bestyrelse eller styregruppe. Til at sikre koordinering af initiativer, fremdrift i indsatsområderne, synlighed om STAY mv. er der etableret en arbejdsgruppe med deltagelse af alle interesserede partnere. Hver partner/organisation i STAY er selv ansvarlig for at informere og sikre ejerskab i egen organisation. Kernen i STAY er således arbejdsgruppen, der er blæksprutte for STAY indsatsen og hvor hver organisation selv er ansvarlig for at involvere sit bagland og lade indsatsen sprede sig som ringe i vandet. Partnerskabet består i hovedtræk af følgende aktører.

- Aalborg Kommune (BusinessAalborg, Aalborg Kommunes Uddannelsesråd, Jobcenter Aalborg)
- Aalborg Universitet (Karrierecentret, Matchmaking, SEA, Internationalt kontor)
- University College Nordjylland (Internationalt kontor, Business-uddannelserne)
- Beskæftigelsesregion Nordjylland
- Arbejdsmarkedets parter (Magistrenes A-kasse)
- Virksomheder (Dataproses, Spar Nord, Erhverv Norddanmark).

Partnerskabet er udmøntet i fire initiativgrupper med fokus på de tre overordnede målgrupper samt branding. De tre målgrupper er.

- Studerende
- Dimittender
- Udenlandske studerende/dimittender.

Indsatsområderne løftes af en initiativgruppe på hvert af de fire områder. Derudover er der etableret en koordinationsgruppe bestående af tovholderne fra de fire initiativgrupper samt projektlederen for

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

STAY. Koordinationsgruppen har en koordinerende rolle og beslutter, hvordan de midler, som Aalborg Kommune har allokeret til initiativer i STAY, allokeres.

Aktiviteter og resultater

På nuværende tidspunkt er der igangsat en række aktiviteter i STAY. I det følgende er de nuværende aktiviteter kort beskrevet.

STAY Tours

STAY Tours omfatter busture for studerende til alle kommuner i Nordjylland med henblik på at formidle forskellige former for samarbejder mellem studerende og virksomhederne. Planlægningen sker i samarbejde med de lokale erhvervskontorer. I maj 2014 deltog en busfuld studerende i en tur til Rebild Kommune.

STAY Match

STAY Match er et arrangement, hvor nyuddannede fra Aalborg Universitet og University College Nordjylland arbejder med konkrete problemstillinger fra virksomhederne. Arrangementet gennemføres i samarbejde med bl.a. DJØF og varer en formiddag. I maj 2014 var 40 ledige tilmeldt første arrangement men afbud fra en række virksomheder i sidste øjeblik forårsagede en aflysning. Et nyt arrangement planlægges i efteråret.

STAY Award

I maj 2014 blev STAY Award uddelt til virksomheden Dataproces for deres omfattende ansættelse af nyuddannede medarbejdere fra Aalborg Universitet og University College Nordjylland. Udover æren modtog virksomheden en vandrepokal i form af et STAY-maleri.

Stay på LinkedIn

I april 2014 gik STAYs LinkedIn side i luften på den såkaldte STAY DAY. Tilstedeværelsen på LinkedIn bruges til at udsende en daglig historie fra en af de fire initiativgrupper. Siden lanceringen har siden opnået knap 600 følgere.

Derudover er der en række aktiviteter på vej. Eksempelvis arbejdes der på at lave en opfølgende indsats i forhold til Akademikerkampagnen.

Forstærket indsats

Det er afgørende, at der iværksættes en intensiveret indsats med større volumen for at sikre en varig vækst i Aalborg og Nordjylland. Aktiviteterne må være omfattende og ambitiøse. Der skal igangsættes få større spydspidsinitiativer samt en række mindre initiativer, der understøtter spydspidserne. I det følgende beskrives den forstærkede indsats i form af spydspidsaktiviteterne og målsætningerne.

Indsatser 2014-2017

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

I det følgende er der præsenteret tre spydspidsinitiativer – et for hver målgruppe – som sammen med de eksisterende initiativer og det eksisterende partnerskab skal medvirke til at løfte indsatsen. Spydspidsinitiativerne er alle langsigtede og realiseringen af disse kan ikke afsluttes på den korte bane. De kan igangsættes og understøttes af de allerede eksisterende initiativer og dermed vil vi alligevel kunne se et udbytte på den kortere bane.

Spydspidsinitiativerne er beskrevet overordnet, idet udmøntningen af disse indeholder den egentlige designfase, herunder overvejelser af organisatorisk forankring og tilbuddets omfang, herunder den geografiske afgrænsning.

Indsats 1: Flere studiejobs og praktikpladser – ny fælles nordjysk portal for studerende

Erfaringer viser, at der er en stærk sammenhæng mellem studerendes relationer til virksomhederne under uddannelsen. Eksempelvis viser Kandidat- og aftagerundersøgelserne fra Karrierecentret på Aalborg Universitet, at tidlig kontakt mellem studerende og virksomheder – både offentlige og private – i form af praktikophold, studiejob, opgaveløsning mv. – øger beskæftigelsen af højtuddannede på nye områder og styrker samtidig jobprofilen for de nyuddannede. Mange finder ansættelse hos de virksomheder de samarbejder med, mens andre opnår beskæftigelse gennem de kompetencer og erfaringer de tilegner sig.

Desuden opnår virksomhederne kendskab til de muligheder, der findes i forhold til samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne og for mange virksomheder kan et praktik- eller projektsamarbejde være indgangen til mere omfattende samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

For at sikre en direkte kontakt mellem de nordjyske virksomheder og unge, som er i gang med relevant uddannelse, lanceres en unik regional jobportal, der løbende er med til at udvikle relationerne mellem de studerende og virksomhederne. Arbejdet med portalen tager udgangspunkt i en grundig målgruppeanalyse for at sikre kvaliteten af produktet.

Med en portal får virksomhederne mulighed for.

- Oprettelse af unik virksomhedsprofil, som de unge får mulighed for at følge
- Indrykning af gratis jobannoncer
- Jobannoncer sendt ud til studerende via jobagenter
- Søge i CV'er og sende beskeder til relevante studerende.

Indsatsens mål/målepunkter vil være.

- Flere studerende bliver i Nordjylland efter endt uddannelse
- Øget kendskab til Aalborg som studieby blandt unge
- Gøre Aalborg attraktiv som studieby for de unge via. målrettet indsats ”fra studieliv til arbejdsliv”
- Øget kendskab til mulighederne med studerende og nyuddannede blandt virksomheder
- Øge antallet af ”udenlandske” nordjyder

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

Lanceringen af portalen akkompagneres af en oplysnings- og markedsføringskampagne.

Indsats 2: Flere højtuddannede i SMV'erne

Der er løbende kampagner for at øge antallet af højtuddannede i SMV'er. Karakteristisk for disse kampagner er, at de ofte har lille volumen og kort løbetid. Mange af de gennemførte kampagner viser dog gode effekter. Samtidig er det en udbredt problemstilling, at nyuddannede mangler basale forretningsmæssige kompetencer og evnen til at redegøre for, hvordan de kan gøre en forskel for SMV'erne. Det gør det vanskeligt at hæve andelen af akademikere i den private sektor.

I Københavns Kommune gennemføres et fire ugers "VækstAkademiker-kursus". Formålet med kurset er at blive i stand til at oversætte akademiske kompetencer til brugbare værktøjer, når de banker på dørene hos mindre virksomheder for at finde ansættelse. Aktuelt arbejdes på at udbrede disse gode erfaringer i stor skala i hele Region Hovedstaden.

Det foreslås, at der i samarbejde med relevante partnere i Aalborg og regionen undersøges om det er muligt at samle aktørerne om en lignende indsats i stor skala for at sikre, at de ledige er bedre i stand til at møde kravene fra virksomhederne.

Indsatsens mål/målepunkter vil være.

- Flere akademikere i job
- Flere akademikere i SMV'erne
- Øget kendskab til iværksættermuligheder blandt de ledige akademikere.

Indsats 3: Tilbud til udenlandske studerende og arbejdstagere

Det nordjyske arbejdsmarked bliver stadig mere globalt. Aalborg Universitet og University College Nordjylland er uddannelsessted for en lang række udenlandske studerende og på Aalborg Universitet er der desuden ansat en stor gruppe udenlandske forskere. Også i private virksomheder i Nordjylland ansættes stadig flere udenlandske medarbejdere. Udenlandske studerende og medarbejdere er en vigtig ressource i Nordjylland, såvel en nuværende som en potentiel ressource.

I de senere år har udenlandske studerende og arbejdstagere haft mulighed for at benytte tilbuddene i Velkomstcenter og International Citizen Service. Dermed har virksomhederne og de udenlandske arbejdstagere og studerende haft lettere adgang til myndighedsdanmark samt mulighed for at benytte andre tilbud. Velkomstcenteret er som projekt ved at udløbe, og fremtiden for International Citizen Service er usikker i forhold til organisering.

I København og i Århus har der igennem de seneste år været tilsvarende initiativer, og i begge byer er indsatserne nu videreført og intensiveret, i København i form af et International House, som er en fysisk location hvor udenlandske studerende og arbejdstagere har én indgang til myndighedsdanmark og mulighed for at få kendskab og adgang til eksempelvis sociale arrangementer og i Århus i

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

form af International Community, som indeholder de samme muligheder som i København, men som i særlig grad fokuserer på sociale aktiviteter mv.

Det vil være relevant, at der igangsættes et arbejdes målrettet etablering af et International House Aalborg. Denne enhed vil kunne samle services, tilbud, rådgivning mv. til internationale personer i Aalborg og Nordjylland, og med fokus rettet mod regionale behov. Indsatsen skal både være rettet mod borgere og virksomheder. Aktiviteter fra Velkomstcenteret og International Citizen Service videreføres i huset.

Indsatsens mål/målepunkter vil være.

- Flere internationale medarbejdere
- Flere internationale studerende.

Overordnede målsætninger og indikatorer

Den ønskede langsigtede effekt i STAY er, at flere kandidater fastholdes i regionen. På kortere sigt er de ønskede effekter bl.a. et stigende antal beskæftigede højtuddannede i regionen, et stigende antal højtuddannede ansat i den private sektor, en faldende dimittendledighedsprocent samt et stigende antal relationer mellem studerende og virksomheder.

Organisering

For at sikre, at indsatsen har det rette fokus, er det nødvendigt, at ansvaret for STAY forankres i forhold til de relevante kommunale aktører, der omfatter

- Erhvervsrådet (Magistraten)
- Uddannelsesrådet (Sundheds- og Kulturudvalget)
- Beskæftigelsesrådet (Beskæftigelsesudvalget).

Samt hos øvrige centrale partnere: uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og organisationerne. Konkret forslag til organisering fremlægges sammen med handlingsplan i efteråret 2014.

Det samlede initiativ forankres i Business Development og projektledelsen af de konkrete initiativer forventes at foregå i BusinessAalborg eller hos andre relevante aktører.

Inddragelse af andre kommuner

Udfordringerne og potentialet går på tværs af kommunegrænser. Derfor har der gennem hele projektets levetid været overvejelser omkring inddragelsen af de nordjyske kommuner. Indledningsvis har kommunerne i Aalborg Samarbejdet efterspurgt oplæg i de respektive erhvervsråd. Disse er afholdt i efteråret 2013. Sidenhen har flere kommuner meldt deres interesse i forhold til konkrete aktiviteter. Eksempelvis har den nuværende projektledelse stillet sig til rådighed for Morsø Kommune og Thisted Kommune i deres fælles indsats for at tiltrække og fastholde højtuddannede. Ønsket fra de to kommuner er at initiativet på sigt skal være en del af STAY.

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014

Med udgangspunkt i det fælles potentiale og de fælles udfordringer er det oplagt, at STAY bliver en del af det nyt tværkommunale samarbejde og at integrationen sker både oppefra og nedefra.

Integration i strategier

Indsatsen i forhold til kandidater med en videregående uddannelse er relevant for en række af Aalborg Kommunes strategier. Derfor er det afgørende, at STAY-indsatsen tænkes ind i arbejdet med revision af disse. Eksempler på relevante strategier er.

- Erhvervsplan
- Uddannelsesstrategi
- Ungestrategi
- Beskæftigelsesplan
- Planstrategi.

Ansvaret for koordinering ligger hos PK-gruppen.

Tidsplan

August - September	Byrådets budgetdrøftelser
Oktober	Ny sag i magistraten med handlingsplan, organisering mv.
	Igangsætning af samlet satsning
November - december	Status til Magistraten.

Beslutning:

Godkendt.

Forslag til konkrete projekter tages op til budgetdrøftelserne for 2015-2018.

Mads Duedahl var fraværende.

Magistraten

Udskrift af beslutningsprotokollen

Mødet den 23.06.2014